

ANYAGTECHNOLÓGIÁK

A projekt keretében elkészült tananyagok:

Anyagtechnológiák

Materials technology

Anyagtudomány

Áramlástechnikai gépek

CAD tankönyv

CAD Book

CAD/CAM/CAE elektronikus példatár

CAM tankönyv

Méréstechnika

Mérnöki optimalizáció

Engineering Optimization

Végeselem-analízis

Finite Element Methode

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gépészmérnöki Kar

Óbudai Egyetem
Bánki Donát Gépész- és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar

Szent István Egyetem
Gépészmérnöki Kar

ANYAGTECHNOLÓGIÁK

Egyetemi tananyag

Írta:

BAGYINSZKI GYULA
BOROSSAY BÉLA
DOBRÁNSZKY JÁNOS
KÁRI-HORVÁTH ATTILA
KOVÁCS-COSKUN TÜNDE
MUCSI ANDRÁS
NAGYNÉ HALÁSZ ERZSÉBET
NÉMETH ÁRPÁD
PÁLINKÁS ISTVÁN
SZAKÁL ZOLTÁN
ZSIDAI LÁSZLÓ

2012

COPYRIGHT: © 2012-2017, Dr. Bagyinszki Gyula, Borossay Béla, Dr. Kári-Horváth Attila, Kovács-Coskun Tünde, Mucsi András, Dr. Németh Árpád, Dr. Pálinkás István, Dr. SzakálZoltán, Dr. Zsidai László, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Szent István Egyetem, Óbudai Egyetem

LEKTORÁLTA: Dr. Csepeli Zsolt

Creative Commons NonCommercial-NoDerivs 3.0 (CC BY-NC-ND 3.0)

A szerző nevének feltüntetése mellett nem kereskedelmi céllal szabadon másolható, terjeszthető, megjelentethető és előadható, de nem módosítható.

ISBN: 978-963-279-531-7

KÉSZÜLT: a [Typotex Kiadó](#) gondozásában

FELELŐS VEZETŐ: Votisky Zsuzsa

TÁMOGATÁS:

Készült a TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0029 számú, „KMR Gépészmérnöki Karok informatikai háttérű anyagai és tartalmi kidolgozásai” című projekt keretében.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

KULCSSZAVAK:

Fémes alapanyagok előállítása, folyamatmodellezés, melegalakítás, hidegalakítás, forgácsolás, vágás, öntészet, porkohászat, hőkezelés, felületkezelés, hegesztés, lágyforrasztás, keményforrasztás, ragasztás, polimer feldolgozás.

ÖSSZEFOGLALÁS:

Az anyagtechnológiák felosztása sokféleképpen lehetséges. Az egyik jellemző szempont szerint megkülönböztetünk forgácsoló és forgácsnélküli (nem forgácsoló) technológiákat. Más megközelítésben alakadó-, kötő- és anyagszerkezet-módosító technológiákról beszélünk. E tananyag mindkét felosztási elv szerinti anyagtechnológiákat áttekinti. A (termék) tervezés a kiválasztott anyag(ok)hoz rendelhető technológiá(k) kidolgozását, fejlesztését is magába foglalja. A technológia megfelelőségének biztosítása előzetes gyártástervezést, modellezést igényel, kitérve a szükséges részműveletekre és azok ellenőrzött paramétereire egyaránt. A technológiák áttekintése mellett erről is szó esik. A tananyagban dominál a tömör, rendszerező ismeretközlés, ill. ebből adódóan az ábrák nagy részének meghatározó szerep jut az információközlésben. Ez a tananyag sem törekszik (nem törekedhet) teljességre, hiszen a téma hatalmas, viszont a lehetséges terjedeleme korlátozott, így a széleskörű, „kommunikáció-képes” műszaki-anyagtechnológiai háttértudás megalapozását szolgálja.

Tartalom

0. Az anyagtechnológiák általános áttekintése	7
1. Fémes alapanyagok előállítása	41
2. Az anyagtechnológiai folyamatok modellezési lehetőségei és a számítógéppel segített tervezés sajátosságai	79
3. Az alakítási paraméterek értelmezése és számszerűsítése	119
4. Melegalakítási technológiák	141
5. Hidegalakítási technológiák	181
6. Forgácsolás, vágás alapjai	231
7.1 A forgácsolás technológiái	263
7.2 A vágás technológiái	337
7.3 Egyéb anyagszétválasztó eljárások	373
8. Az öntészet fogalmi rendszere	409
9. Az öntészeti technológiák	477
10. Porkohászati alapfogalmak és értelmezésük	527
11. Porkohászati technológiák	573
12. A hőkezelés paramétereinek értelmezése	639
13. Hőkezelési eljárások	675
14. A felületkezelési paraméterek értelmezése és számszerűsítése	709
15. A felületkezelés technológiái	817
16. A hegesztési paraméterek értelmezése és számszerűsítése	957
17. A főbb hegesztési eljárások	1007
18. A lágyforrasztás	1047

19. A keményforrasztás	1093
20-21. A ragasztás technológiái, a ragasztási paraméterek értelmezése és számszerűsítése	1145
22-23. A polimer feldolgozás technológiái, a polimer-technológiai paraméterek értelmezése és számszerűsítése	1177
Anyagtudomány szakirodalom	1209